

Липенка Айыл өкмөтү

2012-ЖЫЛЫГА КАРАТА БЮДЖЕТТИН БОЛЖОЛДУУ АТКАРЫЛЫШЫ БОЮНЧА МААЛЫМАТ

17 562,080 сом (ТРАНСФЕРТТЕРДИ ЭСКЕ АЛГАНДА)

Эмне үчүн айыл өкмөттүн ар бир тургуну бюджет жөнүндө билүүгө тийиш?

Бюджет бул жергиликтүү өз алдынча башкаруу органы тарабынан жүргүзүлгөн эң маанилүү документ болуп саналат. Бул иштин финансылык планы. Ал абдан натыйжалуу болушу үчүн, жарандар жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органынын расмий адамдары бюджет кантип кабыл алынат жана аткарылаарын түшүнүүгө тийиш. Себеби, бюджетти түзүүдө дайыма ресурстардын чектелгендиги келип чыгат. Бул болсо финансылоонун артыкчылыктарын тандоо зарылдыгын билдирет. Ошондуктан бюджет - жөн гана финансылык план эмес, бул муктаждыктардын чектелбегендигиндеги ресурстар чектелгендик принципине негизделген артыкчылыктарды чагылдыруучу план. Эгер өзүңдүн бюджетин жөнүндө баарын билсең, акчаны кай жакка сарптоо жөнүндө чечимди кабыл аласың. Андыктан бюджет – бул салык төлөөчүлөрдүн акчасы, башкача айтканда бардык жарандардын, ошондуктан ар бир адам тандоого катыша алышат. Ошондуктан өзүңөрдүн бюджет жөнүндө билүү - өзүңдүн айыл өкмөтүнүн проблемаларын чечүүнүн биринчи кадамы дегендикти билдирет.

АЙЫЛ ӨКМӨТҮ ЖӨНҮНДӨ ЖАЛПЫ МААЛЫМАТ

Айыл Өкмөттүн калкы болжолдуу түрдө 4 235 кишини түзөт. Айыл Өкмөттүн муниципалдык менчигине 13 кыймылсыз мүлк жана инфраструктура объектилери бар. Муниципалдык менчиктин курамына атуулдардын жашоосуна керектуу төмөнкүдөй объектилер кирет: мектептер, библиотекар, маданият уйу, административдик имараттар, жолдор, коммуникациялар жана башкалар.

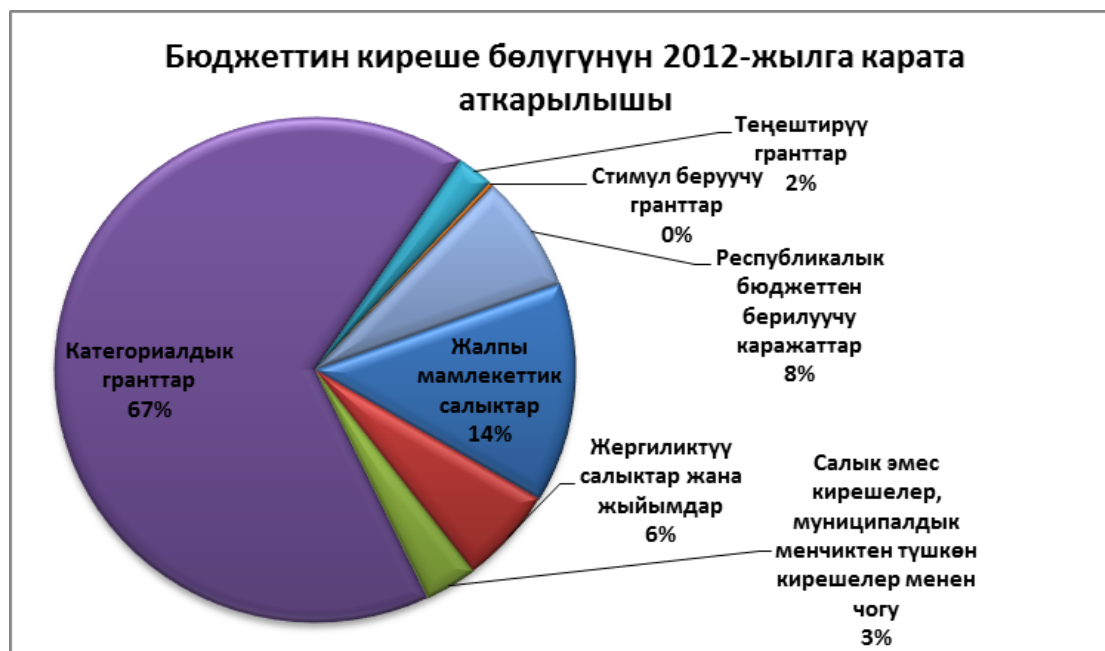
2012-ЖЫЛДЫН КИРЕШЕ БӨЛҮГҮНҮН АТКАРЫЛЫШЫ

Мыйзамдарга ылайык жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын бюджеттеринин кирешелери төмөнкүлөрдөн турат:

- 2012-каржы жылына карата республикалык бюджет тууралуу мыйзамдын негизинде бекитилген өлчөмдүрдүн негизиндеги жалпы мамлекеттик салыктардын бөлүштүрүү;
- жергиликтүү салыктар жана жыйымдар;
- салык эмес төлөмдөр;
- категориалдык гранттар;
- тендештирүүчү гранттар;
- стимулдаштыруу гранттар;
- республикалык бюджеттен берилген каражаттар.

Липенка айыл өкмөтүнүн 2012-жылга карата бюджеттин аткаруусуна көңүл бурсак, 2012-жылы салыктык жана салыктык эмес каражаттардын жалпы өлчөмү айыл өкмөтү боюнча **17 562,080 сомду** түздү, анын ичинде жалпы салыктар **3 546,697 сомду**, салыктык эмес каражаттар **572,883 сомду**, категориалдык грант **11 684,100 сом**, тендештирүү грант **400,000 сом**, стимул берүүчү грант **49,000 сом** жана республикалык бюджеттен болгон башка трансферттер **1 309,400**

(мугалимдердин жана бюджеттик мекемелердин кызматкерлеринин эмгек акысынын көбөйүшү, электр энергия жана жылытууга берилген каражаттар 1-4 кл ысык тамак) сом аткарылды.

Өзүнүздөр байкагандай Айыл өкмөтүнүн бюджетинин негизин түзүүчү эн маанилүү салык түрлөрү болуп жер салыгы болуп саналат. Жер салыгынан түшкөн кирешелер **1 011,267 сом**, мүлккө болгон

салык – **65,065 сомду** жана ФПС жерлерин арендага берүүдөн түшкөн кирешелер – **129,476 сом киреше салыгы (подходный налог) 1 993,346 сомду** жана башка салыктын турлору **396,543 сомду** түздү. Андан тышкары, биздин бюджет өзүн, өзү толук камсыздай албагандыктан республикалык бюджеттен трансферттерди алабыз. Трансферттер максаттуу болгондуктан аларды биз максатталган чыгашалардан башка эч жака жумшай албайбыз. Ошондо биздин жергиликтүү бюджеттин өзүнүн кирешеси **4 119,600 сомду** гана түзөт, ал эми республикалык бюджеттен түшкөн трансферттерди жана башка каражаттар **13 442,500 сомду** түзөт. Ошондо жергиликтүү бюджеттин жалпы кирешеси **17 562 080 сомду** түзөт.

2012-ЖЫЛДЫН ЧЫГАША БӨЛҮГҮНҮН АТКАРЫЛЫШЫ – 17 562 080 МИН СОМ

Чыгашалар негизинен төмнкү сфераларга багытталган: билим берүү – **13 399,651 сом** (жалпы чыгашалардын 76,3%), жергиликтүү башкаруу органдарын тейлөө – **2 587,998 сом** (жалпы чыгашалардын 14%), коомдук тартипти сактоо – **68,000 сом**, турмуш тиричилик чарбасына (ЖКХ) – **395,000**, социалдык камсыздоо – **20,600 сом**, , маданият жана спорт жаштарга – **1 090,800 сом** (жалпы чыгашалардын 6 %), . Эми ушул сарпталган чыгашаларды жакындан карап королу.

АЙЫЛ ӨКМТҮНҮН АППАРАТЫ – 2 587,998 СОМ

2012-жылдын бюджетинен башкаруу органдарын каржылоого **2 587,998 мин сом** сарпталды:

Эмгек акы фондусу **1 219,180 сом**, социалдык фондго чегерүүлөр – **210,308 сом**, кызматтык женил автотранспортту колдонууга **178,000 мин сом**, кызмат сапарларга кеткен чыгымдар **52,000 сомду**, эл. энергия үчүн акы төлөө **108,800 сом**, байланыш менен тейлөө кызматына **66,000 сом**, коммуналдык кызматтарга **120,300 сом**, ар кандай жабдуу алуу үчүн **62,000 сом**, **110,200 сомго** айыл өкмөттүн имаратын ондоого жумшалды. орг. техника алганга **120,000 сом** Андан тышкары айыл өкмөтүнүн кызматкерлерине керектүү күнүмдүк чыгымдарга (кагаз, калемсап,

компьютерлерди ондотуу, картидждерди толтуруу, жана башка күнүмдүк чыгымдар) **340,300 сом** сарпталды.

КООМДУК ТАРТИП – 68,000 СОМ

Липенка айыл өкмөтү коомдук тартипти сактоого **68,000** мин сом сарпталган. Бул акча каражаты элдик кошуундардын жана участкалык кабинетке **33,000 сом** компьютер принтер алууга, алардын атайын кийим-кечегине **5,250 сом** жумшалаган. Участковыйдын жана ак сакалдар сотунун аялдар кенешиненин кабинетине стол, стул, палас **29,750 сом** сарпталды

БИЛИМ БЕРҮҮ – 13 399 651 сом

Липенка айыл өкмөтүнүн билим берүү мекемелеринин курамына 3 орто мектеп кирет. Бул мекемелердин иштешине 2012-жылда **13 399,651 сом** каражат сарпталды. Эмгек акы фондусуна **9 756,200 сом**

эсебинде каражат жумшалды, социалдык чегерүүлөр **1 932,900 сом**. Билим берүү чөйрөсүндө иштегендердин саны **109** кызматкер Билим берүү чөйрөсүндө иштеген мамлекеттик жумушчулардын орточо эмгек акысы **7,100 сомду** түзөт.

Тамак-ашка 1-4 класс **361,600 мин** сом бөлүндү. Сууга, электр энергиясына, жылытууга таш көмүр алууга жана телефонго **923,700 сом** сарпталды, андан тышкары иш сапары менен **71,400 сомго**, 353 851 мектептерди окуу жылына даярдоого (сырдап жана актоо) **106,600 сом** кетти, концелярия, класстык журнал – **143,000 сом**, ал эми **104,250 сом** чарбалык товарларга (баннер, кампьютер, принтер) сарпталды.

СОЦИАЛДЫК КАМСЫЗДОО – 20,600 СОМ

«Калкка берилүүчү женилдиктер» статьясынын чыгымдары үчүн **20,600 сом** бөлүнгөн. Бул статья боюнча Авган согушуна катышкандарга **5,000 сомдон** төлөнүп берилди. Бул статья боюнча да ден соолугу начар адамдарга, бейтапканага барганга жана даары дармектерине **9,600 сом**, 7 апрель элдик кыймылынын катышуучусуна **6,000 сом**.

ТУРМУШ-ТИРИЧИЛИК КОММУНАЛДЫК ЧАРБА (ЖКХ) – 395,000 СОМ

Бул бөлүм боюнча 2012-жылы **395,000 сом** сарпталган, бул каражат төмөндөгү багыттар боюнча жумшалды. Таштандыларды жыйноого **6,000 сом** каралгын, жолдорду ондоого быйыл бул болумдон **279,000 сом** каралган, жана айылдын ичиндеги столбаларды, бактарды актоого **110,000 сом** бөлүндү.

МАДАНИЯТ ЖАНА СПОРТ ЖАШТАР УЮМУ – 1 090,831 сом

2012-жылдын бюджетинде айыл өкмөттүн маданият жана спорт мекемелери үчүн, маданий жана спорт иш-чаралары өткөзүү үчүн **1 090,831 сом** сарпталган. Маданият мекемелерине төмөндүгүлөр кирет: маданият үйү жана 2 китепкана, жаштар уюму. Эмгек акы фондусуна жумушчу бирдиги үчүн **201,891 мин сом** бөлүнгөн, социалдык фондко чегерүүлөр **36,100 сом**. Байланыш тейлөөгө карата чыгымдар **6,000 сомду**, сом ар кандай коммуналдык кызматтарга **28,000 сом** жана сом 2012-жылы болуп өткөн ар кандай майрамдарды майрамдоого жумшалган. Мисалы: Нооруз, 8-март 1-9 май, 1-июнь, 31-август, жаны-жыл майрамы, жана башка жыл ичинде ачылыштар, кесипти кундор, чарбалык, конц товарлар баардыгы биригип **818,840 сом**.

ТАБЛИЦАЛАР

Кирешенин аталышы	2012-жылдын аткарылышы	% менен
Жалпы мамлекеттик салыктар	2 470,4	14%
Жергиликтүү салыктар жана жыйымдар	1 076,3	6%
Салык эмес кирешелер, муниципалдык менчиктен түшкөн кирешелер менен чогу	572,9	3%
Категориалдык гранттар	11 684,1	67%
Теңештирүү гранттар	400,0	2%
Стимул беруучу гранттар	49,0	0%
Республикалык бюджеттен берилуучу каражаттар	1 309,4	7%
Жалпы киреше	17 562,1	100%

Чыгашанын аталышы	2012 -жылдын аткарылышы	% менен
Мамлекеттик кызматтар	2 588,0	14,74%
Билим берүү	13 399,7	76,30%
Коомдук тартип	68,0	0,39%
Социалдык камсыздоо	20,6	0,12%
Туракжай чарбасы	395,0	2,25%
Маданият жана спорт	1 090,8	6,21%
Жалпы чыгашалар	17 562,1	100,00%